

«سال ۱۴۰۰ سال تولید، پشتیبانی ها و مانع زدائی ها»

مدیران کل محترم منابع طبیعی و آبخیزداری استانها

موضوع : ابلاغ سیاست ها و ضوابط حفظ، احیاء، اصلاح، توسعه، بهره برداری و صادرات محصولات (فرآورده ها) فرعی جنگل و مرتع

سلام علیکم*

احتراماً، به استناد تبصره ۷ قانون اصلاح ماده (۳) اصلاحی قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراعع مصوب ۱۳۷۶/۰/۱۱۷ و بند "ژ" ماده ۳۸ قانون برنامه پنجساله ششم توسعه مصوب ۹۵/۱۲/۱۴ در راستای سیاست های سازمان در بهره برداری اصولی از رویشگاه های جنگلی و مرتعی کشور و با توجه به استعداد و توان اکولوژیکی جنگل ها و مراعع در تولید محصولات فرعی و غیرچوبی و نیز ایجاد زمینه نظارت بر تولید و برداشت اصولی این محصولات در عرصه های منابع طبیعی و کنترل صادرات آن در چارچوب مقررات حاکم بر کشور، با جمع بندی نظرات کارشناسی بخش های مرتبط درون و بروون سازمانی، بدینوسیله سیاست ها و ضوابط حفظ، احیاء، اصلاح، توسعه، بهره برداری و صادرات محصولات (فرآورده ها) فرعی جنگلی و مرتعی به شرح ذیل ابلاغ می گردد:

۱- مبانی قانونی و اسناد بالادستی:

- ۱-۱- قانون ملی شدن جنگل ها و مراعع مصوب ۱۳۴۱/۱۰/۲۷
- ۱-۲- قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراعع کشور مصوب ۱۳۴۶/۵/۲۵ و اصلاحیه های بعدی آن
- ۱-۳- قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخایر جنگلی مصوب ۱۳۷۱/۷/۱۲
- ۱-۴- قانون حفاظت و بهره برداری از ذخایر ژنتیکی کشور
- ۱-۵- بند ژ ماده ۳۸ بخش ۹- محیط زیست و منابع طبیعی قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه کشور، مصوب ۱۳۹۵/۱۲/۱۴
- ۱-۶- سیاست های کلی سلامت ابلاغی رهبر معظم انقلاب مدظلله العالی مورخ ۱۳۹۳/۱/۱۸
- ۱-۷- سند ملی توسعه گیاهان داروئی و طب سنتی، مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی، مصوب ۱۳۹۲/۴/۲۵ و نقشه راه اجرایی آن (۱۳۹۵-۱۴۰۴)
- ۱-۸- قانون الحق جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون تنوع زیستی سال ۱۳۷۴
- ۱-۹- استاندارد ملی محصولات (فرآورده ها) ارگانیک (زیستی) گیاهان خودرو - آئین کار برداشت، شماره ۱۱۶۹۴ سازمان ملی استاندارد ایران چاپ اول سال ۱۳۷۱
- ۱-۱۰- قانون افزایش بهره وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی، مصوب ۱۳۸۹/۴/۲۳
- ۱-۱۱- قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقاء نظام مالی کشور، مصوب ۹۴/۲/۱
- ۱-۱۲- قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب ۹۲/۱۰/۳

۲- سیاست های فنی- اجرایی:

- ۲-۱- حفظ، احیاء، اصلاح و توسعه محصولات (فرآورده ها) :

۱-۱-۱- گردآوری و برداشت محصولات (فرآورده‌ها) در مقیاس، مقدار و روشی انجام گیرد که استمرار تولید گونه‌ها و حفظ جمعیت آن‌ها تضمین گردد.

۱-۲-۱- ارزیابی وضعیت حفاظتی محصولات (فرآورده‌ها) و جمعیت آن‌ها و در صورت نیاز بازنگری اقدامات حفاظتی

۱-۲-۲- تهیه نقشه‌های بزرگ مقیاس گونه‌های هدف با بهره گیری از نقشه‌های پراکنش رویشگاه‌های گیاهان دارویی، صنعتی و خوارکی در سطح استان با همکاری مراکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی (با محوریت موسسه تحقیقات جنگل‌ها، مراعت کشور) و دانشگاه‌ها

۱-۲-۳- شناسایی گونه‌های منحصر به فرد یا در خطر انقراض در رویشگاه‌ها با هدف حفاظت و برنامه‌ریزی مدیریت با همکاری موسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراعت کشور

۱-۲-۴- ایجاد مناطق نمونه ترویجی احیاء و توسعه گیاهان هدف و اقتصادی در محدوده طرح‌های اجرایی

۱-۲-۵- تخصیص حداقل ۲۰ درصد از سطح زیر کشت ایستگاه‌های تولید بذر براساس طرح مصوب به تولید نهاده‌هایی از قبیل بذر، نشاء، قلمه و نهال گونه‌های هدف

۱-۲-۶- رعایت حقوق جوامع محلی و بهره برداران عرفی و توانمندسازی آن‌ها در برداشت و گردآوری اصولی محصولات (فرآورده‌ها) و استفاده از دانش بومی در بهینه سازی فرآیند بهره برداری و فرآوری گیاهان دارویی و صنعتی و ایجاد زنجیره‌های تولید از طریق برقراری ارتباط برداشت کنندگان محصولات (فرآورده‌ها) و مجریان طرح‌ها با واحدهای صنعتی و اجرای تفاهم نامه‌های منعقده فیما بین "دفتر امور مراعع"، "دفتر آموزش، ترویج و مشارکت های مردمی" به عنوان نمایندگان سازمان با "اتحادیه صادرکنندگان گیاهان داروئی و فرآورده‌های غذایی" به شماره ۹۷/۱۲/۲۷-۹۷/۶۴/۴۴۲۱۰، با "کانون سراسری انجمن‌های صنفی کارفرمائی مرتعداران ایران" به شماره ۹۷/۱۲/۲۷-۹۷/۶۴/۴۴۲۱۱، با "اتحادیه سراسری تعاضی های منابع طبیعی، آبخیزداری و کشاورزی کشور" به شماره ۹۸/۲/۲-۹۸/۶۴/۲۱۸۴ تأکید می‌گردد.

۲- طبقه‌بندی اقلام محصولات (فرآورده‌ها) فرعی جنگلی و مرتعی از نظر حفاظت، بهره برداری و صادرات:

با در نظر گرفتن میزان "شدت" بهره برداری از رویشگاه‌های جنگلی و شایستگی مراعع کشور و تأثیر شرایط اقلیمی و پدیده خشکسالی بر تولید محصولات (فرآورده‌ها) فرعی و غیرچوبی و نیز ایجاد زمینه کاهش برداشت محصولات (فرآورده‌ها) از عرصه‌های منابع طبیعی و رویشگاه‌های جنگلی و مرتعی، اقلام به شرح زیر طبقه‌بندی می‌شوند:

۲-۱- اقلام غیرمجاز "ممنوعه":

گونه‌های ذیل جزو گونه‌های تهدید شونده، در حال انقراض و ذخایر ژنتیکی کشور محسوب گردیده و بهره برداری از آن‌ها در عرصه‌های منابع طبیعی مطلقاً ممنوع می‌باشد. ادارات کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان‌ها موظفند ضمن اطلاع رسانی عمومی به مجریان طرح‌های منابع طبیعی و متقاضیان بهره‌برداری و صادرات، از صدور مجوز بهره برداری و گواهی حمل و پذیرش در خواست صادرات این محصولات (فرآورده‌ها) خودداری نمایند که عبارتند از:

گونه‌های ذکر شده در ماده ۱ قانون حفظ و حمایت از ذخایر جنگلی و قانون حفاظت از ذخایر ژنتیکی کشور، شفاقل، پرسیاوشان، زیره سیاه، اشنیان "شقار"، کرفس وحشی (کلوس) خزه، مرزه خوزستانی، گل بنفسه، کشمکش کولی، سنبل الطیب، مهر خوش، چله داغی، سورنجان، قره قات، بیلهه، سرخدار، شمشاد، شقایق ایرانی، انواع لاله‌ها، سوسن چهل چراغ، سنبل خوزستانی، انواع قارچ خوارکی (برداشت از جنگل)، سیر کوهی (والک)، گز علفی، پوست درخت محلب، ریشه و پوست درختان و درختچه‌های جنگلی "به استثناء اقلام مجاز مشروط"، ریزوم ثعلب، ریشه کوکب، ریشه ختمی، ریشه کاسنی، ریشه

اول جاده لشکرگ - سازمان جنگلها، مراعع و آبخیزداری کشور - کد پستی ۱۹۵۵۷۵۶۱۱۳ دورنمای ۲۲۴۸۸۴۷۷ - ۲۲۴۸۸۵۵۶ - تلفن: ۰۲۳۵۶۳

ریواس وحشی، ریشه چوبک، ریشه روناس، خاس، ریشه زنبق وحشی، ریشه کوکب وحشی، ریشه شیرین بیان، ریشه سریش، برگ مورد، انواع پیازها، بن سرخ، پیاز و گل لاله سرنگون، گل اروانه، پیاز گل نرگس، بذر جاشیر خوراکی.

٢-٢-٢- اقلام مجاز "مشروط":

به غیر از اقلام ممنوعه "بند ۱-۲" و یا صرفاً زراعی "بند ۲-۳" ، سایر گونه ها در این طبقه قرار می گیرند که بهره برداری آن ها الزاماً در قالب کتابچه طرح مصوب کمیته فنی اداره کل استان و از طریق انعقاد قرارداد با بهره برداران و مجریان طرح های منابع طبیعی، صورت خواهد پذیرفت که مهمترین آن عبارتند از:

گلپر، اسپنده، خارشتر (ترنجبین)، شیرخشت، فرنجمشک، مریم نخودی، چماز، گز شهداد، بیدخشت، انچوچک، گل نمدار، درمنه (افسنطین و برنجاسب)، علف گاوزبان، گل گاوزبان، گل نرگس، گز خوانسار (گز انگبین)، آویشن شیرازی، کاکوتی، آنفووزه تلخ و شیرین، همیشک، انواع سرخس ها از جمله سرخس بال عقابی، عشقه و کوله خاس، ترکه ارغوان، باریجه، کتیرا، وشاء، شکرتیغال، انزروت، کاپاریس (لگجی)، علف چای، گل بومادران، گل کاسنی، گل گندم، اسفرزه، آنیسون، بادرنجبویه، قدومه شیرازی، بارهنگ، بابونه، شاتره، موسیر، کنگر، انواع قارچ خوراکی (برداشت از مراتع)، سرشاخه آویشن دنایی، سرشاخه آویشن برگ باریک، سرشاخه آویشن کرمانی، اندام هوایی ریواس، صمع طبیعی بنه (سقز)، صمع طبیعی درختان بادام و گیلاس (زدو)، برگ کنار، برگ اکالیپتوس، میوه محلب، میوه روناس، میوه ناخنک، میوه بادام جنگلی (کوهی)، میوه زرشک وحشی (جنگلی)، میوه نسترن وحشی، میوه بنه و بلوط، مازوج (گال بلوط)، پسته جنگلی، سماق، گردو و فندق جنگلی، تخم مرغ، مستکی، زالزالک، اسفناج وحشی، گلابی وحشی، سیب وحشی، جفت، بذر باریجه، بذر آنفووزه.

تبصره ۱: بهره برداری از گیاهان داروئی و خوراکی مجاز مشروط در حد عرف مصارف خانوار روستایی ساکن محل بلامانع است ولی حمل و خارج نمودن این محصولات (فرآورده‌ها) از محل بدون صدور مجوز و گواهی مشخصات و حمل ادارات کل منابع طبیعی و آبخیزداری، ممنوع می‌باشد.

تبصره ۲: چنانچه با توجه به شرایط رویشگاهی خاص، جابجایی اقلام از مجاز مشروط به ممنوع و بالعکس مد نظر باشد تا قبل از شروع فصل بهره برداری می بایست موضوع در کمیته فنی اداره کل بررسی و صورت جلسه تصویب با توجیهات فنی به دفاتر تخصصی ذیربطریجهت اخذ مجوز ارسال گردد.

۳-۲-۲-۳- اقلام مشترک (منابع طبیعی، زراعی و گلخانه‌ای):

درخصوص تولید و یا خرید و صادرات محصولات (فرآورده ها) فرعی جنگلی و مرتعی مشترک در عرصه های منابع طبیعی با گونه های که به صورت زراعی، گلخانه ای یا باغی کشت می شوند، (مانند؛ گلنگ، پنیرک، موسیر، کنگر، گاووزبان، شیرین بیان و ...) لازم است اشخاص حقیقی و حقوقی قبل از برداشت و یا خرید محصول، از اداره منابع طبیعی یا مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان مربوطه استعلام نموده پس از بازدید هر یک از کارشناسان ناظر شهرستان و تایید زراعی؛ گلخانه ای و یا باغی بودن محصول؛ اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان می بایست بدون اخذ بهره مالکانه با اعلام جهاد کشاورزی، نسبت به صدور گواهی حمل محصول و مجوز بلامانع بودن صادرات با ذکر میزان و نوع زراعی بودن آن اقدام نماید و در صورت تایید اینکه محصول از عرصه های منابع طبیعی برداشت شده باشد، مراتب برای انجام اقدامات اشاره شده، به اداره منابع طبیعی آبخیزداری شهرستان ارجاع شود. بدیهی است در صورت عدم اخذ مجوز، محصول برداشت شده قاچاق محسوب گردیده و به نفع دولت ضبط خواهد گردید. (ارسال رونوشتی از تائید / مجوز برداشت محصول به همراه نقشه رقومی منطقه مستثنیات، گواهی حمل و مجوز صادره به اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری و سپس از آن طریق به دفاتر تخصصی سازمان الزامی است)

تبصره: امور مرتبط به سایر اقلام زراعی و گلخانه‌ای (غیرمشترک) از طریق سامانه جهاد کشاورزی استان صورت می‌پذیرد. مضافاً اینکه برای حمل و جابجایی این گونه محصولات با اعلام جهاد کشاورزی مجوز حمل توسط ادارات کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان صادر می‌گردد.

۲-۳- فرآیند و ضوابط بهره‌برداری پایدار محصولات فرعی جنگلی و مرتعی:

۱-۲-۳-۱ بهره‌برداری از محصولات (فرآورده‌ها) در قالب طرح‌های مصوب مدیریت منابع طبیعی با اولویت دارندگان پروانه چرای دام و بهره‌برداران عرفی جنگلی و مرتعی خواهد بود. بهره‌برداران محصولات (فرآورده‌ها) و مجریان طرح‌ها برابر ضوابط و مقررات پس از عقد قرارداد و ابلاغ آن، دارای حقوق مشخص و معین در زمینه بهره‌برداری از محصول در عرصه‌های منابع طبیعی هستند.

۲-۲-۳-۲- طرح‌های سنواتی بهره‌برداری از محصولات (فرآورده‌ها) فرعی حداکثر تا یک سال قبل از اتمام قرارداد در چارچوب طرح‌های چند منظوره جنگلداری یا طرح‌های متعدداری مورد بازنگری و تجدید نظر قرار گیرد.

۳-۲-۳- تهیه طرح و نظارت بر اجرای تعهدات از طریق کارشناسان دارای صلاحیت و رتبه سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی صورت پذیرد.

۴-۲-۳-۴- تدبیر لازم جهت بیمه نمودن طرح‌ها از طریق صندوق بیمه محصولات (فرآورده‌ها) کشاورزی با هدف کاهش خطرات و ریسک خسارات غیر مترقبه به محصولات (فرآورده‌ها) جنگلی و مرتعی با هماهنگی معاونت برنامه‌ریزی، اداره کل

۵-۲-۳-۵- برداشت سالانه از محصولات (فرآورده‌ها) فرعی جنگلی و مرتعی فقط بر اساس شروط قرارداد ابلاغی و مفاد کتابچه طرح مصوب و تکمیل فرم تائیدیه / مجوز برداشت محصول (فرم شماره یک پیوست) امکان پذیر است. محصولات (فرآورده‌ها) مزاد بر حد مجاز وفق مقررات قانونی به نفع دولت ضبط و با برداشت کنندگان مختلف برابر قانون رفتار می‌گردد.

تبصره ۱: اجازه بهره‌برداری در اراضی ملی فاقد طرح، فقط برای یک بار در سال، با تصویب طرح مؤقت یک ساله در کمیته فنی استان و عقد قرارداد با برداشت کننده محصولات (فرآورده‌ها) صادر می‌شود. تکرار و تداوم بهره‌برداری در این اراضی بدون تهیه طرح و احالة آن در قالب ماده ۳ قانون حفاظت و بهره‌برداری جنگل‌ها و مرتع تخلف محسوب می‌گردد.

تبصره ۲: برنامه‌ریزی به نحوی انجام شود که مدیریت و بهره‌برداری از عرصه‌های منابع ملی صرفاً در چارچوب یک طرح واحد، در قالب قرارداد ماده ۳ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مرتع با رعایت دستورالعمل مربوطه به مرحله اجرا درآید.

تبصره ۳: نقشه محدوده و بانک اطلاعاتی عرصه‌های مورد بهره‌برداری، احیاء و توسعه محصولات (فرآورده‌ها) به صورت فایل رقومی (بر اساس بخش‌نامه‌های ابلاغی دفتر مهندسی و مطالعات سازمان) توسط اداره کل تهیه و به دفاتر تخصصی ذیربخط سازمان اعلام گردد.

۶-۲-۳-۶- صدور گواهی مشخصات و حمل محصولات (فرآورده‌ها) با امضاء مدیر کل و یا معاون فنی (از طرف مدیر کل) با مهر بر جسته اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری بر اساس فرم گواهی حمل (فرم شماره دو پیوست) الزامی می‌باشد. بدیهی است پس از اتمام مهلت حمل، گواهی مشخصات و حمل محصول به عنوان سند مالکیت محصول تلقی می‌گردد.

تبصره ۱: به منظور جلوگیری از جعل اسناد و امکان نظارت دقیق بر برداشت و حمل محصولات (فرآورده‌ها) از هر گواهی حمل صادره و بلا مانع بودن صدور مجوز صادرات رونوشتی به دفاتر تخصصی سازمان (دفتر امور مرتع و مرکز جنگل‌های خارج از شمال و ...) و اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان مقصد (به همراه فرم شماره یک و سایر ضمائم مربوطه) ارسال گردد.

تبصره ۲: برای هر محصول فقط یک بار گواهی حمل صادر می‌گردد و ذکر مشخصات فیزیکی و وزن محصول در گواهی حمل الزامی است.

تبصره ۳: صدور مجوز بهره برداری و گواهی حمل محصولات (فرآوردها) منوط به اجرای تعهدات سنواتی عملیات احیائی در رویشگاه مربوطه می‌باشد. ارائه فرم تائیدیه ناظر مبنی بر احیاء عرصه الزامی است.

تبصره ۴: جایگابی و حمل محصولات (فرآوردها) فاقد مجوز بهره برداری و گواهی حمل، تخلف تلقی شده و یگان‌های حفاظت ادارات کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان‌ها موظف هستند برخورد قانونی لازم را با بهره برداران غیر مجاز به عمل آورده و از حمل و نقل محصولات (فرآوردها) و صادرات آن، با هماهنگی پاسگاه‌های انتظامی، پایانه‌های حمل و نقل و گمرکات کشور جلوگیری نمایند.

۲-۳-۷- ادارات منابع طبیعی و آبخیزداری شهرستان‌ها مجاز به صدور گواهی مشخصات و حمل نمی‌باشند و پس از استحصال و توزین محصول و تنظیم و تکمیل تائیدیه/ مجوز برداشت محصول (فرم شماره یک) در طول دوره بهره برداری بنا به درخواست بهره بردار نسبت به اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان جهت صدور گواهی حمل اقدام می‌نمایند.

۲-۳-۸- میزان بهره مالکانه محصولات (فرآوردها) فرعی و غیرچوبی جنگلی و مرتعی به میزان ۲۰٪ درآمد خالص می‌باشد برای تعیین میزان بهره مالکانه درآمد ناخالص بهره بردار را از هزینه‌های عملیات بهره برداری از قبیل هزینه برداشت، هزینه احیاء و هزینه ناظر طرح کاسته و درآمد خالص محاسبه می‌گردد و در مناطق فاقد طرح به میزان ۲۰ درصد قیمت پایه تعیین شده سازمان برای هر محصول خواهد بود در این ارتباط ضروری است توسط مجری طرح یا بهره بردار به ردیف و شماره حساب درآمدهای سازمان نزد خزانه داری کل واریز گردد.

تبصره ۱: در انعقاد کلیه قراردادهای بهره برداری آخرین فرم قرارداد و گواهی احیاء مد نظر قرار گیرد.

تبصره ۲: در صورتی که قیمت روز محصول در زمان انعقاد قرارداد در استان نسبت به قیمت پایه تعیین شده توسط سازمان بالاتر باشد قیمت منطقه‌ای مبنای اخذ بهره مالکانه خواهد بود.

۳- فرآیند و ضوابط توانمند سازی مجریان طرح‌ها، بازاریابی و صادرات محصولات (فرآوردها):

۱- جهت توانمند سازی تشکل‌های منابع طبیعی، صندوق حمایت از منابع طبیعی، شرکت‌های تعاونی و اتحادیه‌های منابع طبیعی برای صادرات گیاهان داروئی، تسهیلات لازم فراهم گردد.

۲- گواهی بلامانع بودن صادرات هر محصولی از اقلام مجاز مشروط و اقلام مشترک؛ پس از ارائه مدارک ذیل از طریق سیستم اتوماسیون اداری (توسط اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان) و یا از طریق سامانه الکترونیک صدور مجوز های سازمان (توسط صادر کننده) مستلزم حضور شخص و یا نماینده قانونی وی جهت اخذ مجوز از دفاتر تخصصی، تایید معاونت برنامه ریزی، توسعه مدیریت و منابع انسانی (فرم شماره ۴ پیوست) و وزارت جهاد کشاورزی می‌باشد.

۳-۲-۱- اصل گواهی مشخصات و حمل محصول با امضای مدیر کل یا (از طرف) معاون فنی و مهر برجسته اداره کل، (فرم شماره دو-پیوست).

۳-۲-۲- قرارداد اجرای طرح بهره برداری، احیاء، اصلاح و توسعه محصولات (فرآوردها) منضم به فرم تائیدیه/ مجوز برداشت محصول (فرم شماره یک-پیوست) که لازم است در صفحه دوم آن سوابق مبادله محصول در اداره کل/ اداره شهرستان ثبت شود.

۳-۲-۳- اصل فیش واریزی بهره مالکانه با رعایت کنترل شماره فیش و میزان مجوز صادره

۴-۲-۴- گواهی احیای عرصه تحت بهره برداری شده، و طبق آخرین فرم قرارداد ابلاغی سازمان، توسط اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان

۵-۳-۲-۵- اصل درخواست صادر کننده یا نماینده قانونی وی با ارائه وکالت نامه رسمی

۶-۳-۲-۶- نامه بلامانع بودن محصول برای صادرات ارسالی اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان (فرم شماره سه- پیوست) مبنی بر تائید تمام موارد (بندهای ۱-۲-۳ تا ۵-۲-۳ فوق) شامل: قرارداد، فیش واریزی بهره مالکانه، گواهی احیاء، گواهی مشخصات و حمل، معرفی فرد صادرکننده به همراه شماره بازرگانی، نام گونه، مقدار، شیره، کشته، خام، پخته، خشک و تربودن، رنگ و سایر مشخصات محصول، نام گمرک و کشور جهت صادرات.

۷-۳-۲-۷- مراجعه کنندگان به دفاتر تخصصی جهت درخواست صدور گواهی بلامانع بودن صادرات بایستی شخصاً و با همراه داشتن اصل کارت بازرگانی خود، تمام موارد را پی گیری کرده و یا وکیل مربوطه معمور به مهر محضر با موضوع مورد وکالت به شرح ذیل:

"**انجام کلیه امور اداری و امضاء ذیل اوراق، اسناد و مدارک به نحوی که نیاز به حضور و امضاء ثانویه موکل نباشد؛ جهت اخذ مجوزهای لازم در سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور، ادارات کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان‌ها و شهرستان‌ها، همچنین مراجعه به وزارت جهاد کشاورزی**" اقدام نمایند.

تبصره ۱ : چنانچه در فرآیند صدور گواهی بلامانع بودن صادرات محصولات برای اقلام مجاز مشروط و اقلام مشترک متقاضی قادر به ارائه مستندات مربوط به بهره برداری نباشد پس از انجام مراحل ذکر شده صدور مجوز برای یک بار منوط به واریز بهره مالکانه بر مبنای ۵۰ درصد قیمت پایه محصول مورد نظر به حساب خزانه داری کل بلامانع خواهد بود.

تبصره ۲: دفتر امور مراتع و دفتر فناوری اطلاعات، ارتباطات و تحول اداری موظفند حداکثر تا پایان تیرماه انجام این فرآیند را از طریق سامانه امکان پذیر نمایند.

۸-۳-۲-۸- در اقلام زراعی و گلخانه‌ای مشترک ارسال صورتجلسه کارشناس الزامی است.

۹-۳-۳- صدور هرگونه گواهی مشخصات، حمل و گواهی بلامانع بودن صادرات در مورد اقلام ممنوعه بند (۲-۲-۳) بخش (۲-۲-۱) ممنوع است.

دارندگان محصولات (فرآورده‌ها) بهره برداری شده و گواهی حمل در سال‌های گذشته موظفند برای صادرات محصولات (فرآورده‌ها) خود نسبت به ارائه اصل گواهی حمل مورد تأیید اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان مبداء به دفاتر تخصصی مراجعه نمایند.

۱۰-۳-۴- به منظور پیش‌گیری از بروز مشکل در حمل و نقل و صادرات محصولات (فرآورده‌ها) فرآوری شده، کارخانجات و صاحبان صنایع موظفند از خرید محصولات (فرآورده‌ها) و فرآورده‌های جنگلی و مرتعی برداشت شده از عرصه‌های طبیعی فاقد گواهی حمل معتبر و بدون تأیید ادارات کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان‌ها خود داری نمایند. صاحبان صنایع موظفند اصل گواهی مشخصات و حمل محصولات (فرآورده‌ها) خریداری شده را به اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان جهت ابطال ارسال نمایند. اطلاع رسانی و هماهنگی لازم از طریق سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت استان‌ها و جراید و رسانه‌های عمومی صورت پذیرد.

۱۱-۳-۵- صادرات پودر و عصاره شیرین بیان بلامانع است.

۶-۳- به منظور کاهش صادرات مواد خام برداشت شده از منابع طبیعی و تولید محصولات (فرآورده‌ها) فرآوری شده و دارای ارزش افزوده، ادارات کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان‌ها با هماهنگی سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت نسبت به توانمند سازی و جلب مشارکت بهره‌برداران و مجریان طرح‌ها در فرآوری محصولات (فرآورده‌ها) از طریق کارآفرینان و صاحبان صنایع اقدام نمایند.

۷- واردات گیاهان دارویی (اقلام مجاز مشروط، ممنوع و مشترک) مستلزم اخذ مجوز از وزارت جهاد کشاورزی (معاونت امور بازرگانی و سازمان جنگل‌ها، مرتع و آبخیزداری کشور) و همچنین اخذ گواهی سلامت از سازمان حفظ نباتات (واحد‌های استانی) می‌باشد.

۸- دستورالعمل‌های آموزشی و ترویجی به منظور توانمندسازی و آموزش مجریان طرح‌ها در امر حفاظت، احیاء، توسعه، بهره‌برداری محصولات (فرآورده‌ها) توسط دفتر آموزش، ترویج و مشارکت‌های مردمی با همکاری دفاتر ذیربسط تهیه و از طریق ادارات کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان‌ها توزیع گردد.

۹- ارائه آموزش‌های لازم به منظور توانمندسازی مجریان و بهره‌برداران تحت نظرت دفتر آموزش، ترویج و مشارکت‌های مردمی می‌باشد توسط ادارات کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان‌ها صورت پذیرد.

۱۰- کلیه طرح‌های مورد عمل در ارتباط با احیاء و توسعه محصولات (فرآورده‌ها) فرعی جنگلی و مرتعی، می‌باشد توسط کمیته فنی ادارات کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان‌ها مورد ارزیابی و پایش دوره‌ای قرار گرفته و نتایج آن از طریق اداره کل به سازمان ارسال گردد.

۱۱- مدیران کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان‌ها برای اجرای دقیق بخشندامه موظف به اطلاع رسانی و هماهنگی کامل با ارگان‌های ذیربسط از قبیل نیروی انتظامی، سازمان جهاد کشاورزی، سازمان صنعت، معدن و تجارت و اداره کل گمرک استان می‌باشند. نظارت بر حسن اجرای این بخشندامه در استان با مدیر کل منابع طبیعی و آبخیزداری و در ستاد بر عهده دفاتر تخصصی و نظارت عالیه با حوزه ریاست، بازرگانی و مدیریت عملکرد می‌باشد، همچنین شورای عالی جنگل، مرتع و آبخیزداری سازمان مسئولیت ایجاد‌همه‌انگی لازم بین دفاتر ستادی ذیربسط و در صورت نیاز رفع ابهامات فنی را به عهده دارد.

مسعود منصور

رئیس سازمان

رونوشت:

جناب آقای دکتر گیلانپور معاون محترم توسعه صنایع تبدیلی و کسب و کارهای کشاورزی جهت استحضار
 جناب آقای دکتر جلیلی ریاست محترم موسسه تحقیقات جنگلها و مرتع کشور جهت استحضار و دستور همکاری
 جناب آقای دکتر زینلی مجری محترم طرح ملی گیاهان داروئی وزارت جهاد کشاورزی جهت استحضار